

ОШ „ЂУРА ЈАКШИЋ“ ОРЕШКОВИЦА

На основу члана 119 став 1. тачка 1), а у вези са чланом 83. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” бр. 88/2017, 27/2018 – др. закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023, у даљем тексту: Закон), и члана 71. став 1. тачка 3) Статута Основне школе „Ђура Јакшић“ Орешковица број 335/24 од 17.04.2024. године (у даљем тексту: Статут), Школски одбор Основне школе „Ђура Јакшић“ Орешковица, на седници дана 23.04.2024. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „ЂУРА ЈАКШИЋ“ ОРЕШКОВИЦА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују права, обавезе и дисциплинска и материјална одговорност ученика, врсте лакше повреде обавеза ученика, васпитне мере које се изричу ученицима, васпитно-дисциплински поступак и поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика у складу са Законом о основама система образовања и васпитања у даљем тексту: Закон) и другим законима, у ОШ „Ђура Јашић“ Орешковица (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Организација рада Школе омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза у остваривању права на стицање образовања.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у школи.

II ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 3.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује

забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 4.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику, или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу овог закона, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Због повреде забране из става 1. овог члана, против родитеља, односно старатеља ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Протоколом о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање прописан је садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начин заштите од насиља, злостављања и занемаривања и ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи.

О старању над применом Протокола о поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, за спровођење превентивних и интервентних активности, као и за утврђивање степена повреде забране задужује се одељењски старешина, педагог и Тим за заштиту од насиља.

Члан 5.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику, ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да одмах, а најкасније два дана од дана сазнања за повреду забране из става 1 овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Члан 6.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

ПРАВА УЧЕНИКА

Члан 7.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима и законским прописима.

Школа, односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева образовања и васпитања;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са законским прописима;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента и Вршњачког тима;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)–9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање Школе према ученику;
- 12) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законским прописима.

ЗАШТИТА ПРАВА УЧЕНИКА

Члан 8.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена Законом или другим законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из члана 3-6 овог Правилника;
- 3) повреде права ученика из члана 8 овог Правилника.

Пријаву из става 1 овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1 овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити установу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако установа не поступи по упозорењу из става 3 овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 9.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права. Ученик има обавезу да:

- (1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- (2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- (3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- (4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- (5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- (6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- (7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

IV ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 10.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Члан 11.

Ученик може да одговара само за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим Правилником.

Ученик може да одговара само за тежу повреду обавезе, која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања или посебним законом и за повреду забране из члана 110. – 112. истог закона.

У ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА

Члан 12.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано кашњење на наставу или друге облике образовно-васпитног рада до 25 часова;
- 2) напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника;
- 3) неоправдано изостајање из Школе које не предсавља тежу повреду обавеза ученика односно неоправдано изостајање из школе до 25 часова у току школске године;
- 4) недолично понашање према другим ученицима, запосленима у Школи или трећим лицима у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих;
- 5) ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада;
- 6) изазивање нереди у просторијама Школе и школском дворишту;
- 7) непоштовање правила понашања, одлука директора и органа Школе;
- 8) понашање којим угрожава друге у остваривању њихових права;
- 9) необавештавање родитеља о резултатима учења, владању и непреношење порука одељењског старешине, наставника и стручних сарадника;
- 10) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора у Школи - оштећење имовине Школе;
- 11) неовлашћена употреба или оштећење личних ствари и прибора за рад других ученика и свих запослених у Школи;
- 12) нарушавање естетског изгледа просторија Школе и/или школског дворишта;
- 13) повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавезе ученика,
- 14) када долази у школу и на друга места, на којима школа организује и спроводи образовно-васпитни процес, неприкладно одевен за наменске активности;
- 15) када се не брине о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 16) када се после звона за почетак наставе не налази на свом месту, спреман за њен почетак,
- 17) коришћење објекта и инвентара школе супротно њиховој намени
- 18) конзумирање хране, пића и жвакаћих гума за време васпитно-образовног рада;
- 19) коришћење мобилног телефона, електронских уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служе за превару у поступку оцењивања;

ВАСПИТНЕ МЕРЕ

Члан 13.

Васпитне мере изричу се за лакшу повреду обавеза ученика.

Васпитне мере су: опомена, укор одељењског старешине и укор Одељењског већа на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са Статутом Школе.

Васпитна мера из става 1 овог члана изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче - одељењско веће.

Члан 14.

Васпитна мера **опомена** се изриче за **пет (5) неоправданих изостанака** или за другу учињену лакшу повреду обавезе ученика, учињену први пут.

Опомену изриче одељењски старешина и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 15.

Васпитна мера укор одељењског старешине изриче одељењски старешина без вођења дисциплинског поступка, за поновљену лакшу повреду обавезе ученика, као и за **6 до 8 неоправданих изостанака**.

Васпитну мера укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 16.

Васпитна мера укор Одељењског већа изриче се ученику без вођења дисциплинског поступка за лакшу повреду обавезе ученика у случају када је већ изречена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитни утицај на понашање ученика, као и за неоправдано изостајање од **8 до 15 часова**.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће, јавним гласањем, већином гласова свих чланова на предлог одељењског старешине или члана одељењског већа, при чему се цене све околности везане за повреду обавезе.

У случају изрицања мере због броја неоправданих изостанака, веће не гласа, већ се мера непосредно изриче.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

VI ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 17.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из члана 3.-6. овог Правилника.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације и органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога, никотинских производа, и електронских цигарета;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- б) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1 овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тачка 8. и 9. овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

ВАСПИТНО-ДИЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 18.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се за тежу повреду обавезе из члана 17. овог и за учињену повреду забране из члана 3.-6. овог Правилника.

За тежу повреду обавеза ученика изриче се васпитно-дисциплинска мера - укор директора и укор Наставничког већа, а за учињену повреду забране из члана 3.-6. овог Правилника изриче се васпитно-дисциплинска мера - укор директора, укор Наставничког већа и премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Мера из става 2. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из члана 3.-6. овог Правилника озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Мера из става 2. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности, и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Члан 19.

Васпитно-дисциплинска мера **укор директора** изриче се након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка у коме је утврђена одговорност ученика и уписује се у ђачку књижицу. Директор наведену меру изриче доношењем решења.

Члан 20.

Васпитно-дисциплинска мера **укор Наставничког већа** изриче се након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка у коме је утврђена одговорност ученика, јавним гласањем већином гласова свих чланова Наставничког већа. На основу одлуке

наставничког већа директор школе доноси решење о изреченој васпитно-дисциплинској мери.

Васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа уписује се у ђачку књижицу.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера. Васпитно-дисциплинска мера **премештај у другу основну школу** може се изрећи, само за учињене следеће теже повреде обавезе ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно акохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог
- предмета који може да угрози или повреди друго лице.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из става 3. овог члана и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада, који обухвата обавезну наставу и друге облике образовно-васпитног рада, најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка, односно најдуже 20 дана.

Члан 21.

За учињену повреду забране из чл. 3.–6. овог Правилника ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора или укор наставничког већа;
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплинска мера премештај ученика у другу школу изриче се за повреду забране из члана 3.-6. овог Правилника, ако је том повредом озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу врши се на основу одлуке Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Одлуком о премештају ученика у другу школу, Наставничко веће Школе ће одредити појачан васпитни рад према ученику активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, сарадњом са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, у циљу дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Решење о премештају ученика из става 2. овог члана доноси директор Школе када предузете неопходне активности не доведу до позитивне промене понашања ученика.

Члан 22.

Школа, упоредо са изрицањем васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1 овог члана, Школа

одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

ВАСПИТНО-ДИЦИПЛИНСКЕ ПОСТУПАК

Члан 23.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 3.-6. овог Правилника, Школа одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика и укључује га у одговарајући поступак.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнање о извршеној повреди обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 3.-6. овог Правилника.

Лице из става 2. овог члана доставља директору податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Члан 24.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно- дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из члана 3.-6. овог Правилника закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор школе покреће васпитно-дисциплински поступак по добијању обавештења или на основу личног сазнања.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Изузетно од става 6, у случају учињене теже повреде обавезе ученика из члана 17. став 2. тачка 4. и 5. Правилника и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе из члана 17. став 2 тачка 4. и 5. Правилника и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће 5 радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 25.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја

за одлучивање.

Васпитно-дисциплински поступак је хитан.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак за покретање васпитно-дисциплинског поступка може садржати и позив за расправу у којем се наводи време и место одржавања расправе.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или другом законском заступнику ученика преко одељењског старешине.

Члан 26.

Директор школе преко одељењског старешине обавештава ученика, родитеља, односно другог законског заступника ученика и сведоке о дану саслушања ученика, уколико исти нису о истом обавештени путем достављања закључка о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе преко одељењског старешине доставља родитељу, односно другог законског заступника ученика закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка са позивом за давање изјаве.

Одељењски старешина прикупља доказна средства (прикупља изјаве ученика и запослених, тачну евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Директор школе је дужан да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља, односно у присуству педагога уколико се се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, да му прочита изјаве сведока, да му омогући да се о тим изјавама изјасни а ако је то неопходно и да суочи сведоке са учеником.

Директор школе ће прочитати и писмено мишљење психолога, односно педагога о ученику.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записничар је одељењски старешина ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, док директор може одредити и неко друго лице у случају одсуства одељењског старешине.

Записник треба да садржи датум, време и место одржавања саслушања, име и презиме ученика, одељење и разред који ученик похађа, кратак опис повреде обавезе или повреде забране, кратак опис разговора и сажету изјаву и одбрану ученика.

Записник потписују записничар и ученик, односно други законски заступник ученика.

Уколико Директор школе утврди да ученик није учинио тежу повреду обавезе за коју је покренут поступак, или да учињена радња не представља тежу повреду обавезе, односно да је поступак спроведен супротно одредбама утврђених законом и општим актом школе, констатоваће то у закључку записника и доставити га Наставничком већу, односно донети одлуку о обустављању поступка.

У случају из става 10. овог члана директор је дужан да донесе решење о обустави поступка.

Члан 27.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1 овог члана, Школа

одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника

Члан 28.

Васпитно-дисциплинске мере се изричу за школску годину у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 29.

Оцена из владања смањује се ученику због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи и због понашања за које је ученику изречена васпитна мера.

За изречену васпитну меру-опомену, оцена из владања се не смањује.

За изречену васпитну меру – укор одељењског старешине оцена из владања се смањује на врло добар (4).

За изречену васпитну меру – укор одељењског већа оцена из владања се смањује на добар (3).

За изречену васпитно-дисциплинску меру – укор директора оцена из владања се смањује на задовољавајуће (2).

За изречену васпитно-дисциплинску меру – укор Наставничког већа оцена из владања се смањује на незадовољавајуће (1).

За изречену васпитно-дисциплинску меру – премештај ученика у другу основну школу, оцена из владања се смањује на незадовољавајуће (1).

Оцену из владања смањује орган надлежан за изрицање васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

VII ДРУШТВЕНО КОРИСТАН РАД

Члан 30.

Овим правилником се такође прописују и ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада који школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику.

Члан 31.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из овог правилника се не односи на друштвено-користан и хуманитарни рад који школа планира годишњим планом рада и остварује ради укључивања свих ученика или појединих одељењских заједница у тај рад (хуманитарне акције, еколошке акције уређења школе - учионица и других просторија и школског окружења, акције прикупљања материјала за рециклажу, припрема/уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења, посете установама социјалне заштите за смештај деце и омладине, домовима старих и Црвеном крсту и др.).

Друштвено-користан и хуманитарни рад, обухвата активности чијим се остваривањем развија друштвено одговорно понашање ученика и представља облик ресторативне дисциплине.

Ресторативна дисциплина, у смислу овог правилника, јесте приступ којим се омогућава умањивање или отклањање начињене штете, односно последица те штете,

развија свест о одговорности и последицама сопственог и понашања других и поправљају односи укључених страна.

Члан 32.

Циљ одређивања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у школама који се остварује у складу са овим правилником, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања. Наставник, односно стручни сарадник у школи за развијање пожељних/позитивних облика понашања ученика и конструктивно решавање конфликта примењује саветодавни рад, технику дијалога, поступак школске медијације, укључује вршњачку медијацију и друго.

Члан 33.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад школа одређује ученику у складу са тежином учињене лакше и теже повреде обавеза ученика или повреде забране утврђене законом којим се уређују основе система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон), водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење тима за инклузивно образовање.

Члан 34.

Директор школе, у ситуацији када је учињена тежа повреда обавезе ученика или повреда забране, покреће васпитно-дисциплински поступак, доноси план појачаног васпитног рада и упоредо са тим обавља консултације са родитељем, односно другим законским заступником и учеником и бира од предвиђених активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада активност за меру која се изриче.

Члан 35.

Када се изриче васпитна мера за учињену лакшу повреду обавезе ученика, одељенски старешина, уз планирање појачаног васпитног рада и консултације са родитељем, односно другим законским заступником и учеником, бира од предвиђених активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада активност за меру која се изриче.

Родитељ, односно други законски заступник обавезан је да, у складу са планом обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, активно учествује у остваривању тог плана.

Родитељ, односно други законски заступник је одговоран ако ученик одбије да остварује активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Члан 36.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад остварује се у просторијама или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

За друштвено-користан, односно хуманитарни рад прописује се временски период/динамика, начин остваривања и лице које је задужено да прати и извештава о остваривању и ефектима активности.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (у даљем тексту: активности) се могу организовати и остваривати у групи, одељењу, разреду, односно

класи у оквиру школе, као и у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручних сарадника.

Ангажовање ученика у друштвено-корисном, односно хуманитарном раду узима се у обзир код утврђивања закључне оцене из владања на крају првог и другог полугодишта.

Приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.

Препоручено трајање активности је од 30 до 60 минута и динамика остваривања одређује се у складу са карактеристикама активности и планом појачаног васпитног рада.

Препоручено је да активности буду организоване до четири пута недељно током четири недеље.

ПРЕГЛЕД АКТИВНОСТИ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ РАДА, КОЈЕ ЗАПОСЛЕНИ У УСТАНОВАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА МОГУ ДА ПЛАНИРАЈУ И РЕАЛИЗУЈУ У СКЛАДУ СА ГОДИШЊИМ ПЛАНОМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, КАО И У ОКВИРУ ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА

Члан 37.

- Организовање хуманитарних акција за вулнерабилне/осетљиве групе (представа, концерата, манифестација, изложба, прикупљања прилога, играчака и донирање, хуманитарни базари, спортске манифестације и сл.);
- Организовање хуманитарних акција за животиње (акције храњења и удомљавања напуштених животиња, прикупљање прилога, волонтирање у азилу за животиње, организовање манифестација, базара и сл.);
- Посете установама социјалне и здравствене заштите и другим установама које се баве хуманитарним радом (домови за децу без родитељског старања, домови за стара лица, дневни боравци за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом и сл.) у циљу реализације хуманитарних акција или друштвених активности;
- Организовање еколошких акција, акција заштите животине средине и животиња, акција рециклаже у установи и у сарадњи са локалном заједницом или релевантним институцијама, организацијама; обуке и предавања на тему екологије, заштите животне средине и примарне рециклаже ради подизања еколошке свести;
- Уређење простора школе или у локалној заједници - паркова, спортских терена, дворишта школе (сађење дрвећа, цвећа, постављање кућица за птице у школском дворишту и градском парку и сл.);
- Организовање тематских трибина, предавања, округлих столова, радионица на различите теме (превенције насиља, ментално здравље младих, здрави стилови живота, полно преносиве болести, психоактивне супстанце, заштита од нежељене трудноће, сексуално васпитање, пандемијске болести и значај хигијене и др.);
- Активно укључивање ученика у ученичке организације и тимове (ученички парламент, вршњачки тим, тим за медијацију и сл.);
- Формирање ученичких клубова који би се бавили волонтерским активностима у оквиру школе (међувршњачком подршком, књижевни клубови и др.);

- Укључивање ученика у различите пројектне/истраживачке активности школе (припрема простора, материјала, промотивног материјала, реализација активности, презентација и сл.);
- Укључивање ученика у организованим активностима школе - вршњачку подршку за учење, у оквиру додатне и допунске наставе, припреме за завршни испит, подршку ученицима у учењу, подршка и продуженом боравку (уколико постоји у школи);
- Укључивање ученика у организацији и реализацији различитих активности школе у циљу превенције насиља и дискриминације (предавања, радионице, Форум театар, Жива библиотека и др.);
- Креирање плана активности поводом обележавања значајних дана/датума током школске године (Међународни дан толеранције, Међународни дан заштите деце од насиља, Светски дан менталног здравља, Дечија недеља, Међународни дан деце, Међународни дан особа са инвалидитетом и сл.);
- Укључивање ученика у рад ученичке задруге, уколико је установа основала исту;
- и друге активности друштвено-корисног рада у смислу овог правилника.

Наведене активности се могу комбиновати и проширивати планирањем других активности у складу са специфичностима, могућностима, потребама и циљевима школе, као и општим актима школе, а све у циљу креирања прихватајућег и толерантног окружења, развоја емпатије и неговања односа међусобног уважавања, сарадње и ненасилне комуникације.

VIII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 38.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Члан 39.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком, а води га на начин и по поступку прописаном овим Правилником.

Постојање штете и висину штете која је проузрокована радњама ученика одређује трочлана комисија коју именује директор Школе, од којих је један члан одељењски старешина.

Члан 40.

Висина штете утврђује се на основу најповољније тржишне цене оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће, висину штете комисија самостално процењује на основу цене потребног рада и материјала да се ствар врати у првобитно стање.

Члан 41.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника ученика да штету надокнади у одређеном року.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно предузећа, тј. установе којој је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 42.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

VIII ЗАШТИТА УЧЕНИКА ОД НЕВРШЕЊА ОБАВЕЗА РОДИТЕЉА-ОДГОВОРНОСТИ РОДИТЕЉА

Члан 43.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

1. за упис детета у школу;
2. за редовно похађање наставе;
3. за редовно похађање припремне наставе;
4. да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
5. да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
6. да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
7. за повреду забране из 3. 6. Правилника учињену од стране ученика;
8. за теже повреде обавезе ученика из члана 17 Правилника;
9. да поштује правила Школе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1 овог члана.

IX ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 44.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 3-5 Правилника, и на решење о утврђеној материјалној одговорности ученика у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери, односно о утврђеној материјалној одговорности.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 45.

Школски одбор решава по жалби из члана 36 овог Правилника у року од 15 дана

од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

X ПРИЈАВА МИНИСТАРСТВУ РАДИ ЗАШТИТЕ ПРАВА ДЕТЕТА И УЧЕНИКА

Члан 46.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена овим или другим законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из чл. 110-113. закона;
- 3) повреде права детета и ученика из члана 79. закона.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник детета и ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити установу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако установа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

XI ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА И ПРАЋЕЊЕ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА

Члан 47.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама и спровођењу активности појачаног васпитног рада са ученицима одељенски старешина води евиденцију.

Евиденција о спровођењу активности појачаног васпитног рада са ученицима води се у евиденционом улошку за свако одељење у регистратору активности појачаног васпитног рада по разредима (годинама) и чува се код педагошке службе.

У евиденционом улошку активности појачаног васпитног рада Одељењски старешина уноси: врсту учињене повреде ученика, обавештење родитељу о учињеној повреди, позив за саслушање ученика, изјаве сведока, обавештење педагошкој служби о потреби спровођења активности појачаног васпитног рада, извештај педагошке службе са предлогом активности појачаног васпитног рада и резултатима тих активности, записник са саслушања и врсти изречене мере, органу који их је изрекао и датуму изрицања.

Члан 48.

Евидентирање и евалуација ефеката друштвено-корисног рада се врши приликом утврђивања оцена из владања од другог разреда основне школе, у току и на крају полугодишта, као и у оквиру извештаја о појачаном васпитном раду ученика и извештаја о реализацији годишњег плана рада у оквиру плана заштите од насиља.

Члан 49.

О изреченим васпитно-дисциплинским мерама евиденцију чува и води педагог школе.

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана по објављивању на огласној табли школе. За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о раду, Закона о основама система образовања и васпитања, Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика и Статута школе.

Члан 51.

Овај Правилник објавити на огласној табли школе и на званичном сајту школе.

Члан 52.

Даном ступања на снагу Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у Основне школе „Ђура Јакшић“ Орешковица престаје да Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у Основне школе „Ђура Јакшић“ Орешковица заведен под деловодним број: 136/23-2 од 27.02.2023. године.

Члан 53.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Михајло Милић

Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у Основне школе „Ђура Јакшић“ Орешковица је заведен под деловодним бројем: 368/24-2 од 23.04.2024. године, објављен је на огласној табли Школе дана 23.04.2024. године, а ступио је на снагу дана 01.05.2024. године.

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ

Марко Младеновић

Образац бр. 1.

ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОГ ПОСТУПКА

ОШ „ЂУРА ЈАКШИЋ“ ОРЕШКОВИЦА

129/2021 и 92/2023), који гласи: „У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.“, упућујемо

П О З И В

Родитељу/старатељу _____,
ученика _____, одељења _____ са адресом
становања _____ да се дана
_____ у _____ часова јави у ОШ ”Ђура Јакшић” Орешковица, ул. Др.
Јарослава Јоксимовића бр. 49., ради горе поменути обавезе.

Опис учињене повреде обавезе/забране од стране ученика ученика:

У складу са чланом 84. став 1. тачка б) Закона родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је да **на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;**

Школа може да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних чланом 84. ставом 1. Закона.

Одељенски старешина

_____
(име и презиме)

_____
(потпис)